

FAKTA SVÁŘEČSKÉ DÝMY VČETNĚ CHROMU VI

Přestože se toto zařazení týká především svařování nerezavějící oceli, neomezuje se pouze na dýmy z nerezové oceli. Zahrnuje veškeré svářečské dýmy. Povolání, jako je svářeč, je spojeno s 25% až 40% nárůstem rizika onemocnění rakovinou plic. Svářečské dýmy jsou IARC klasifikovány jako karcinogen 1. skupiny, což znamená, že jsou považovány za jednoznačnou příčinu rakoviny u člověka.

Kde se vyskytují rizika

K expozici svářečským dýmům dochází v mnoha odvětvích. Jedná se například o svářeče v hutnictví, v loděnicích, na stavbách a v dopravním průmyslu. Ohroženými profesemi jsou zejména svářeči a hutníci.

Více o svářečských dýmech

Typ svařovacího postupu má vliv na charakter a množství nebezpečných látek ve svářečských dýmech. Dýmy, vznikající při svařování a řezání za tepla, jsou proměnlivou směsí toxických plynů ve vzduchu a velmi jemných částic, jež mohou být vdechnuty. Složení svářečských dýmů závisí na vlastním materiálu, plnicím materiálu a technice svařování. Svařovacími technikami, při nichž se tvoří největší množství karcinogenních látek, jsou: svařování MAG dráty, obloukové svařování bez ochranné atmosféry a řezání autogenem.

Chrom je složkou nerezavějící oceli, slitin neželezných kovů, chromátových nátěrů a některého svařovacího spotřebního zboží.

Chrom se během svařování přeměňuje na šestimocný chrom VI. Dýmy s chromem VI jsou vysoce toxické a mohou poškozovat oči, kůži, nos, krk, plíce a způsobit rakovinu.

Jak vás mohou příznaky ovlivnit

Akutní vystavení svářečským dýmům a plynům může mít za následek podráždění očí, nosu a krku, závratě a pocit na zvracení. Dlouhodobá expozice svářečským dýmům může způsobit poškození plic a různé druhy nádorových onemocnění, včetně rakoviny plic, hrtanu a močových cest.

Co můžete dělat

Provádět řádná měření expozice, aby bylo známo, kdy je nutné přijmout opatření. Zjistit, zda pracovníci neuvádějí časné příznaky.

Přesná úroveň rizika při expozici dýmům závisí na 3 faktorech: jak toxické jsou dýmy, jak jsou koncentrované a jak dlouho je dýcháte. Nejlepším řešením je minimalizovat hladinu dýmů reorganizací práce a opětovným přehodnocením použitých technik a materiálů, například svařovacího hořáku s odsáváním. Následným řešením mohou být celkové a místní odsávací systémy a správné umístění pracoviště (po větru).

Svářeči by měli znát rizika spojená s materiály, s nimiž pracují.

Odkazy: HSE, IARC, OSHA